

מספר פנימי:

כנסת ישראל

יוזמות: חברי הכנסת

//פ

הצעה לתיקון חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969 (כפיק ניוז ברשימת העבירות)

בסעיף 126 לחוק, אחרי סעיף קטן 6 יבוא: (7) המפריע למהלך הסדיר של הבחירות באמצעות פרסום או שעתוק או הפצה של אמרה או שמועה או ידיעה, באינטרנט או בכל דרך אחרת, והוא יודע או שיש לו יסוד להניח שהן כוזבות.	סעיף 126 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969
---	--

דברי הסבר

הצעת חוק זו נוסחה על ידי [מכון זולת לשוויון וזכויות אדם](#).

הצעת החוק נועדה לעדכן ולחזק את הוראות החוק הקיימות, במטרה להתמודד עם התופעה המתגברת של הפצת חדשות כזב ("פייק ניוז"), תוך שמירה על איזון בין הצורך להגן על השיח הציבורי לבין ההגנה על חופש הביטוי. חדשות כזב מהוות איום ישיר על יציבות המשטרים הדמוקרטיים וזכויות האדם והאזרח, הן ברחבי העולם והן במדינת ישראל. התפשטותן המהירה, במיוחד באמצעות הרשתות החברתיות, מחייבת חיזוק המנגנונים החקיקתיים הקיימים במדינת ישראל, כדי להגן על הסדר הדמוקרטי.

בעוד שבעבר נעשה שימוש בידיעות כוזבות להגשמת מטרות על ידי גורמים שונים, הצמיחה המואצת של האינטרנט והרשתות החברתיות הפכה את ההפצה של חדשות כזב לתופעה המונית ומהירה באופן חסר תקדים. דוגמאות היסטוריות להשלכות ההרסניות של ידיעות כוזבות ניתן למצוא הן במשטרים אוטוריטריים והן במשטרים דמוקרטיים. כך, לדוגמה, אם בעת הג'נוסייד ברואנדה בשנת 1994 הידיעות הכוזבות ורשימות המוות עוד הוקראו ברדיו, הרי בקיץ 2017 הצבא בבורמה הפיץ ידיעות כוזבות בפייסבוק נגד קבוצת המיעוט האתני המוסלמית, הקרויה רוהינגיה, וכך הצליח לעודד קבוצות אתניות אחרות להשתתף בטיהור האתני של הרוהינגיה ולתמוך בו פוליטית.

בנוסף, נעשה שימוש בידיעות כוזבות בשנים האחרונות כדי לערער את תקינותן של בחירות

דמוקרטיה, כדוגמת הניסיונות מצד גורמים המקורבים לשלטון ברוסיה להשפיע על הבחירות בארה"ב או להשפיע על דעת הקהל בבריטניה בנוגע ליציאתה מהאיחוד האירופי. בישראל המצב אינו שונה, כאשר ידיעות כוזבות הופצו על ידי גורמים פוליטיים ואחרים, בניסיון להשפיע על תוצאות הבחירות לכנסת. הפצת ידיעות אלה תורמת להחרפת משברים פוליטיים וכלכליים, מערערת את היציבות הדמוקרטית ומחזקת מגמות אוטוריטריות.

לאור זאת, הצעת החוק מבקשת לתקן את סעיף 126 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969, ולהוסיף את פרסום והפצת ידיעות כוזבות לרשימת העבירות בקשר לבחירות, בין אם ההפצה נעשתה באינטרנט או באמצעים אחרים. תיקון זה נועד להגן על התהליך הדמוקרטי בישראל ולהבטיח בחירות הוגנות ותקינות, תוך צמצום השפעתן ההרסנית של חדשות כזב.